

**Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»**

Кафедра Права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ

« 20 » жовтня 2026 р.

**СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕДІАЦІЯ В ОКРЕМИХ СФЕРАХ ЮРИДИЧНОЇ ПРАКТИКИ
(назва навчальної дисципліни)**

Галузь знань: D Бізнес, адміністрування та право
(шифр найменування галузі знань)

Спеціальність: D8 Право
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: Право
(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Форма навчання: денна та заочна

Силабус введено в дію з 20.10.2026 року

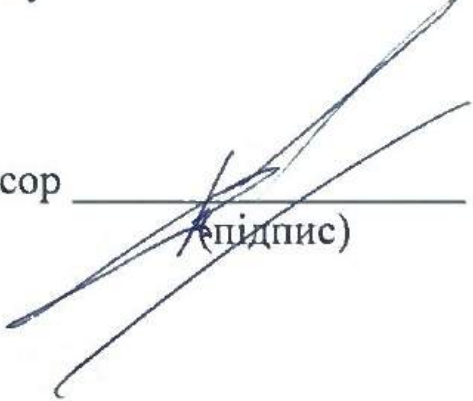
Харків – 2026 р.

Розробник: асистент кафедри права, доктор філософії з права, Валерія ТУРСЬКА

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри права гуманітарно-правового факультету:
Протокол № 3 від 12.10.2026 року

Завідувач кафедри права,
доктор юридичних наук, професор

(підпис)

Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ

Погоджено з представником здобувачів освіти:

здобувач гр. 453.1

(підпис)

Марія ДОЛГОВА
(ініціали та прізвище)

Загальна інформація про викладача

ПІБ: *Турська Валерія Миколаївна*

Посада: *асистент кафедри права*

Науковий ступінь: *доктор філософії з права*

Вчене звання: -

Перелік дисциплін, які викладає: *Медіація в окремих сферах юридичної практики, Захист прав суб'єктів господарювання, Практика Європейського Суду з прав людини.*

Напрями наукових досліджень: *правове регулювання біоетичних питань (право на життя, переривання вагітності). Вплив Загального регламенту про захист даних (GDPR) на господарську діяльність. Дослідження моди як специфічного соціокультурного конструкту, механізму неформального соціального регулювання та чинника, що формує девіантну або деструктивну поведінку; розробка кримінологічних заходів мінімізації та запобігання деструктивним детермінантам моди, впливу споживацтва (консюмеризму), цифрових медіа та трендів на протиправну поведінку.*

Контактна інформація:

e-mail: v.m.turska@khai.edu

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4911-7093>

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі Mentor

1. Опис навчальної дисципліни

Форма здобуття освіти	Денна, заочна
Семестр	2
Мова викладання	Українська
Тип дисципліни	Обов'язкова
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС / кількість годин	<i>денна</i> : 4 кредити ЄКТС / 120 годин (48 аудиторних, з яких: лекції – 24, практичні – 24; СРЗ – 72); <i>заочна</i> : 4 кредити ЄКТС / 120 годин (20 аудиторних, з яких: лекції – 16, практичні – 4; СРЗ – 100).
Види навчальної діяльності	Лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота
Види контролю	Поточний контроль, модульний контроль (2 РК), семестровий контроль – залік
Пререквізити	Актуальні проблеми теорії права; Міжнародні та національні стандарти медіації; Актуальні питання права медіації у судових процесах.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, переліки компетентностей та очікуваних результатів навчання

Мета: поглиблення теоретичних знань з визначення основних проблемних аспектів вирішення конфлікту через застосування альтернативних способів вирішення спорів (медіації), статус учасників медіації, майстерність медіатора, медіаційну процедуру, нормативне регулювання медіації, особливості медіації в окремих сферах суспільних

відносин, медіацію в окремих сферах юридичної практики.

Завдання: вивчення та аналіз Медіації в окремих сферах юридичної практики; формування здатності виявлення конфліктних ситуацій та способи їх подолання; формування навичок щодо визначення алгоритму застосування медіації та інших правових інструментів альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність: здатність визначати стадії розвитку конфлікту, набуті конфліктологічної, комунікативної та процедурної компетентностей у медіації; вільно володіти професійними техніками медіатора та методами альтернативного врегулювання правових спорів.

Загальні компетентності (ЗК)

Після опанування цієї програми здобувач освіти буде здатен:

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Спеціальні компетентності (СК)

Після опанування цієї програми здобувач освіти буде здатен:

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію щодо системного вирішення проблем, у тому числі забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду і вирішення правових спорів.

Програмні результати навчання:

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій

ПРН9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг, у тому числі у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН15. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

3. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Теоретико-правові засади альтернативного вирішення спорів

Тема 1. Теорія конфлікту

Стисла анотація: Поняття, види та структура конфлікту. Функції та динаміка конфлікту. Діагностика конфлікту. Стратегії поведінки в конфлікті. Конфлікт крізь призму права.

Теми лекцій / практичних (семінарських) занять:

Лекція: Теорія конфлікту (очна / відео-онлайн лекція; словесні та наочні методи).

Практичне (семінарське заняття): Теорія конфлікту (усне опитування, тестування, оцінювання матеріалів з підготовки в системі Mentor).

Самостійна робота здобувача освіти: Опрацювання навчально-методичних матеріалів, онлайн-консультації, робота в форумі. Підготовка на вибір реферату, презентації, есе чи доповіді; виконання практичних завдань; переклад фахових іноземних текстів.

Тема 2. Альтернативні способи вирішення конфліктів (спорів)

Стисла анотація: Історичні витоки альтернативного вирішення конфліктів (спорів). Поняття, принципи та особливості альтернативних способів вирішення спорів. Основні види та класифікація альтернативних способів вирішення спорів.

Теми лекцій / практичних (семінарських) занять:

Лекція: Альтернативні способи вирішення конфліктів (спорів) (очна / відео-онлайн лекція; словесні та наочні методи).

Практичне (семінарське заняття): Альтернативні способи вирішення конфліктів (спорів) (усне опитування, тестування, оцінювання матеріалів у системі Mentor).

Самостійна робота здобувача освіти: Опрацювання навчально-методичних матеріалів, онлайн-консультації, робота в форумі. Підготовка на вибір реферату, презентації, есе чи доповіді; виконання практичних завдань; переклад фахових іноземних текстів.

Тема 3. Медіація як спосіб врегулювання конфліктів (спорів)

Стисла анотація: Поняття та природа медіації. Принципи медіації (добровільність, конфіденційність, нейтральність, незалежність та неупередженість медіатора, самовизначення та рівність прав сторін). Види та моделі медіації. Правовий статус медіатора.

Теми лекцій / практичних (семінарських) занять:

Лекція: Медіація як спосіб врегулювання конфліктів (спорів) (очна / відео-онлайн лекція; словесні та наочні методи).

Практичне (семінарське заняття): Медіація як спосіб врегулювання конфліктів (спорів) (усне опитування, тестування, оцінювання матеріалів у системі Mentor).

Самостійна робота здобувача освіти: Опрацювання навчально-методичних матеріалів, онлайн-консультації, робота в форумі. Підготовка на вибір реферату, презентації, есе чи доповіді; виконання практичних завдань; переклад фахових іноземних текстів.

Тема 4. Учасники медіації

Стисла анотація: Право на медіацію. Сторони медіації. Медіатор. Інші учасники медіації (законні представники, адвокати, експерти, перекладачі).

Теми лекцій / практичних (семінарських) занять:

Лекція: Учасники медіації (очна / відео-онлайн лекція; словесні та наочні методи).

Практичне (семінарське заняття): Учасники медіації (усне опитування, тестування, оцінювання матеріалів у системі Mentor).

Самостійна робота здобувача освіти: Опрацювання навчально-методичних матеріалів, онлайн-консультації, робота в форумі. Підготовка на вибір реферату, презентації, есе чи доповіді; виконання практичних завдань; переклад фахових іноземних текстів.

Тема 5. Майстерність медіатора

Стисла анотація: Медіатор як професія. Компетентності медіатора: конфліктологічна, комунікативна, процедурна, рефлексивна, правова. Техніки медіатора: активне слухання, невербальна комунікація, постановка запитань, перефразування, робота з емоціями.

Теми лекцій / практичних (семінарських) занять:

Лекція: Майстерність медіатора (очна / відео-онлайн лекція; словесні та наочні методи).

Практичне (семінарське заняття): Майстерність медіатора (усне опитування, тестування, оцінювання матеріалів у системі Mentor).

Самостійна робота здобувача освіти: Опрацювання навчально-методичних матеріалів, онлайн-консультації, робота в форумі. Підготовка на вибір реферату, презентації, есе чи доповіді; виконання практичних завдань; переклад фахових іноземних текстів.

Тема 6. Медіаційна процедура

Стисла анотація: Загальна характеристика медіаційної процедури. Премедіація. Стадії медіації: підготовча стадія, збір інформації та визначення тем, робота з інтересами та потребами сторін, пошук та оцінка варіантів рішення, оформлення домовленостей. Постмедіація. Підготовка та проведення онлайн-медіації.

Теми лекцій / практичних (семінарських) занять

Лекція: Медіаційна процедура (очна / відео-онлайн лекція; словесні та наочні методи).

Практичне (семінарське заняття): Медіаційна процедура (усне опитування, тестування, оцінювання матеріалів у системі Mentor).

Самостійна робота здобувача освіти: Опрацювання навчально-методичних матеріалів, онлайн-консультації, робота в форумі. Підготовка на вибір реферату, презентації, есе чи доповіді; виконання практичних завдань; переклад фахових іноземних текстів.

Модульний контроль 1

МОДУЛЬ 2

Змістовний модуль 2. Галузеві особливості застосування медіації

Тема 7. Нормативне регулювання медіації

Стисла анотація: Міжнародні стандарти медіації. Європейські стандарти медіації. Медіація в українському законодавстві. Етичні засади медіації. Саморегулювання в медіаторській спільноті.

Теми лекцій / практичних (семінарських) занять

Лекція: Нормативне регулювання медіації (очна / відео-онлайн лекція; словесні та наочні методи).

Практичне (семінарське заняття): Нормативне регулювання медіації (усне опитування, тестування, оцінювання матеріалів у системі Mentor).

Самостійна робота здобувача освіти: Опрацювання навчально-методичних матеріалів, онлайн-консультації, робота в форумі. Підготовка на вибір реферату, презентації, есе чи доповіді; виконання практичних завдань; переклад фахових іноземних текстів.

Тема 8. Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин

Стисла анотація: Сімейна медіація. Бізнес-медіація. Медіація в трудових відносинах. Медіація в адміністративно-правових відносинах. Медіація як форма відновного правосуддя. Медіація у сфері міжнародних відносин.

Теми лекцій / практичних (семінарських) занять

Лекція: Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин (очна / відео-онлайн лекція; словесні та наочні методи).

Практичне (семінарське заняття): Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин (усне опитування, тестування, оцінювання матеріалів у системі Mentor).

Самостійна робота здобувача освіти: Опрацювання навчально-методичних матеріалів, онлайн-консультації, робота в форумі. Підготовка на вибір реферату, презентації, есе чи доповіді; виконання практичних завдань; переклад фахових іноземних текстів.

Тема 9. Медіація в окремих сферах юридичної практики

Стисла анотація: Медіація в діяльності судді. Медіація в діяльності адвоката. Медіація в діяльності нотаріуса. Медіація в діяльності прокурора. Медіація в діяльності державного виконавця та приватного виконавця.

Теми лекцій / практичних (семінарських) занять

Лекція: (2 лекції / 4 години): Медіація в окремих сферах юридичної практики (очна / відео-онлайн лекція; словесні та наочні методи).

Практичне (семінарське заняття): (2 заняття / 4 години): Медіація у юридичній практиці (усне опитування, розв'язання ситуаційних кейсів, оцінювання матеріалів у системі Mentor).

Самостійна робота здобувача освіти: Опрацювання навчально-методичних матеріалів, онлайн-консультації, робота в форумі. Підготовка на

вибір реферату, презентації, есе чи доповіді; виконання практичних завдань; переклад фахових іноземних текстів.

Тема 10. Медіація у кримінальному провадженні

Стисла анотація: Концепція відновного правосуддя у кримінальному провадженні. Особливості здійснення переговорів та медіації у кримінальних провадженнях. Поняття та суть переговорів, їх роль у кримінальних провадженнях. Поняття та суть медіації у кримінальному провадженні. Міжнародні стандарти та іноземний досвід здійснення медіації стосовно кримінальних правопорушень. Принципи здійснення медіації стосовно кримінальних правопорушень. Медіаційний процес та правовий статус медіатора. Участь адвоката у процедурі медіації.

Теми лекцій / практичних (семінарських) занять

Лекція: Медіація у кримінальному провадженні (очна / відео-онлайн лекція; словесні та наочні методи).

Практичне (семінарське заняття): Медіація у кримінальному провадженні (усне опитування, тестування, оцінювання матеріалів у системі Mentor).

Самостійна робота здобувача освіти: Опрацювання навчально-методичних матеріалів, онлайн-консультації, робота в форумі. Підготовка на вибір реферату, презентації, есе чи доповіді; виконання практичних завдань; переклад фахових іноземних текстів.

Тема 11. Медіація в адміністративних справах

Стисла анотація: Справи публічної сфери, де медіація може бути застосована. Особливості окремих категорій справ за предметом їх врегулювання медіацією (податкові спори, публічна служба, земельні спори, спори у сфері дозвільної системи, спори щодо захисту права на інформацію). Механізми впровадження медіації в адміністративних справах.

Теми лекцій / практичних (семінарських) занять

Лекція: Медіація в адміністративних справах (очна / відео-онлайн лекція; словесні та наочні методи).

Практичне (семінарське заняття): Медіація в адміністративних справах (усне опитування, тестування, оцінювання матеріалів у системі Mentor).

Самостійна робота здобувача освіти: Опрацювання навчально-методичних матеріалів, онлайн-консультації, робота в форумі. Підготовка на вибір реферату, презентації, есе чи доповіді; виконання практичних завдань; переклад фахових іноземних текстів.

Модульний контроль 2

4. Індивідуальні завдання

Денна форма навчання: індивідуальні завдання навчальним планом не передбачені.

Заочна форма навчання: навчальним планом передбачено виконання однієї контрольної роботи (РК), яка виконується здобувачем самостійно відповідно до методичних рекомендацій та подається на перевірку до початку залікової сесії.

Окремі види самостійної дослідницької роботи здобувачів (підготовка рефератів, есе, аналітичних оглядів, презентацій) виконуються в межах самостійної роботи здобувача освіти (СРЗ).

5. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники).

6. Методи контролю

Поточний контроль: опитування на практичних заняттях; вирішення конкретних правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт; проведення програмованого контролю (тестування).

Підсумковий контроль: складання модульного контролю; залік.

7. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

7.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття	Кількість занять	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1 (Теми 1–6)			
Активність на лекціях	1	6	6
Виконання та захист практичних робіт	4	6	24
Модульний контроль 1	10	1	10
Змістовний модуль 2 (Теми 7–11)			
Активність на лекціях	1	6	6
Виконання та захист практичних робіт	4	6 (Тема 9 = 2 зан.)	24
Модульний контроль 2	30	1	30
Усього за семестр			100

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови здобувача освіти від балів підсумкового контролю й за наявності допуску до заліку. Під час складання семестрового заліку здобувач освіти має можливість отримати максимум 100 балів.

Заліковий білет складається з двох теоретичних питань (по 20 балів максимум кожне) та одного практичного ситуаційного завдання (кейсу) (максимум 60 балів). Підсумкова оцінка за залік у такому разі формується за результатами виконання залікового білета. Всього здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

7.2. Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60–74 бали). Досягти очікуваних результатів навчання.

Здобувач повинен захистити всі обов'язкові індивідуальні завдання та пройти модульне тестування. Знати: базову теорію конфлікту, принципи та стадії медіації, нормативно-правове регулювання інституту медіації в Україні (зокрема Закон України «Про медіацію»), етичні засади діяльності медіатора та правовий статус учасників процедури. Уміти: розрізняти медіацію та інші альтернативні способи вирішення спорів; ідентифікувати позиції та інтереси сторін у конфлікті; застосовувати базові комунікативні техніки медіатора (активне слухання, перефразування, постановку відкритих запитань); орієнтуватися в алгоритмі проведення медіаційної процедури та порядку оформлення підсумкових документів (угоди за результатами медіації).

Добре (75–89 балів). Крім базових вимог на оцінку «задовільно»: Здобувач повинен вчасно захистити всі індивідуальні практичні завдання, успішно виконати розрахунково-контрольні / модульні роботи (РК), пройти підсумкове тестування та повністю виконати позааудиторну самостійну роботу (СРС). Уміти: проводити правовий та конфліктологічний аналіз спору на предмет його медіабельності; застосовувати поглиблені техніки медіації; самостійно розробляти проекти угод за результатами медіації; враховувати галузеву специфіку при застосуванні медіації в окремих сферах (сімейні, цивільні, господарські, адміністративні спори, а також у кримінальному провадженні та відновному правосудді); моделювати роль медіатора або адвоката/консультанта на різних етапах процедури.

Відмінно (90–100 балів). Здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно»: Володіти: досконалим знанням усіх тем навчальної дисципліни, системним розумінням національних та міжнародних стандартів медіації. Уміти: демонструвати високий рівень практичних навичок фасилітації та медіації у складних/багатосторонніх конфліктах; ефективно працювати з тупиковими ситуаціями (пасами) у переговорах; вирішувати складні практичні кейси (ситуаційні завдання); здійснювати порівняльно-правовий аналіз застосування медіації в різних сферах юридичної практики та обґрунтовувати правові позиції сторін з дотриманням етичних норм.

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);

- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отримання рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);
- участь у не менше 2-х заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

8. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущенні завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених Кодексом академічної доброчесності та забезпечення її дотримання Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут». Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не

обмежують, приклади можливої академічної недоброочесності. Виявлення ознак академічної недоброочесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються Кодексом етики в Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут».

9. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій;
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД);
3. Mentor: <https://mentor.khai.edu/>

10. Рекомендована література

Основна (базова) література:

1. Про медіацію : Закон України від 16.11.2021 р. № 1875-IX. *Відомості Верховної Ради України*. 2022. Відомості Верховної Ради України. 2022. № 7. Ст. 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20>
2. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
4. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9–13. Ст. 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон Української РСР від 07.12.1984 р. № 8073-X. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
6. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / Т. Білик, Р. Гаврилук, І. Городиський та ін. ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса : Екологія, 2019. 456 с.
7. Мазаракі Н. А. Медіація в Україні: теорія та практика : монографія. Київ : Інститут законодавства Верховної Ради України, 2018. 276 с.
8. Огляд світового досвіду запровадження інституту медіації в податковій правовідносині / за заг. ред. І. І. Подік. Хмельницький : ФОП

Додаткова (допоміжна) література

1. Барабаш О. Стратегії поведінки в конфліктній ситуації. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 3. С. 208–212.
2. Любченко Я. П. Сутність альтернативних способів вирішення правових спорів. *Актуальні проблеми держави і права*. 2017. Вип. 79. С. 66–72.
3. Вступ до альтернативного вирішення спорів : навч. посіб. / Г. В. Анікіна, Ю. В. Білоусов, Н. Л. Бондаренко-Зелінська та ін. ; під ред. У. Хелльманна, Н. Л. Бондаренко-Зелінської. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2017. 23 с.
4. Крисюк Ю. П. Медіація як позасудовий спосіб вирішення спорів: історія впровадження в зарубіжних країнах і перспективи для України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2016. Вип. 38 (2). С. 154–157.

11. Інформаційні ресурси

1. Правовий портал «Ліга: Закон» - законодавство України: <http://search.ligazakon.ua/>
2. Верховна Рада України. URL : <https://www.rada.gov.ua/>
3. Президент України. URL : <https://www.president.gov.ua/>
4. Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
5. Офіс Генерального прокурора України. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>
6. Національна академія правових наук України. URL: <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
7. Конституційний Суд України. URL : <https://ccu.gov.ua/>.
8. Газета "Урядовий кур'єр" URL : <http://ukurier.gov.ua/uk/>
9. Газета "Юридична практика" URL : <http://presa.ua/juridicheskaja-praktika.html>
10. Міністерство внутрішніх справ України. URL : <https://mvs.gov.ua/uk/contacts/ministry-internal-affairs>.
11. Міністерства Юстиції України <https://minjust.gov.ua/>
12. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/>
13. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
14. Бібліотечно-бібліографічні ресурси Верховної Ради України. URL : <http://lib.rada.gov.ua/static/about/wellcome.html>
15. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL : <https://nlu.org.ua/>